

Prøve i Dansk 3

November-december 2008

Mundtlig del

Censor- og eksaminatorhæfte

Indhold:

1. Prøvens niveau og bedømmelsen
2. Oversigt over prøven
3. Vejledende censor- og eksaminatorark
4. Prøveafholdelsen
5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation

1. Prøvens niveau og bedømmelsen

Prøven i mundtlig kommunikation ved Prøve i Dansk 3 efterprøver dansksproglige færdigheder på et niveau, der relaterer til Vantage (B2), jf. kompetenceskalaen, Common European Framework of Reference (CEFR).

Mundtlig kommunikation bedømmes på grundlag af bedømmelseskriterier og ved hjælp af bedømmelsesskemaet i dette hæfte.

2. Oversigt over prøven

	Delprøve 1		Delprøve 2	
	Monolog	Interview	Interaktion	Diskussion
Tid	5 min.	5 min.	5 min.	5 min.
Mål	Fortælle sammenhængende	Svare på spørgsmål til emnet	Samtale om et emne af almen karakter, herunder stille spørgsmål og medvirke til at holde samtalen i gang	Tage stilling til spørgsmål/udsagn og begrunde
Prøvegrundlag	Et emne	Spørgsmål fra eksaminator	Billeder	Spørgsmål fra eksaminator
Prøveforløb	Prøvedeltagerne holder på skift oplæg om et emne	Prøvedeltagerne svarer efter deres oplæg på spørgsmål til emnet for monologen	Dialog mellem prøvedeltagerne	Opfølgende spørgsmål til diskussion mellem eksaminator og hver af de to prøvedeltagere

3. Vejledende censor- og eksaminatorark

Delprøve 1

Før prøven begynder: Præsentation (eksaminator, prøvedeltagere, censor).

Monolog og interview:
(10 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven består i, at de hver for sig holder et oplæg i ca. 2 minutter uden medvirken af eksaminator, og at oplægget følges op af spørgsmål fra eksaminator.

Herefter henvender eksaminator sig til den ene prøvedeltager og siger: "Værsgo, vil du holde dit oplæg."

Når prøvedeltageren har afsluttet sit oplæg, beder eksaminator prøvedeltageren om at svare på spørgsmål om det emne, som prøvedeltageren har holdt oplæg om. Når denne del af prøven er afsluttet, siger eksaminator "tak".

Derefter gentages proceduren med den anden prøvedeltager.

Delprøve 2

Der er tre emner, A, B og C, hvoraf prøvedeltagerne tildeles ét ved lodtrækning mellem sedler, hvor de tre emner er så ligeligt fordelt som muligt.

Antallet af sedler skal svare til antallet af par plus to ekstra.

Emne A: Forberedelse til uddannelse

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem for prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

"I har søgt ind på pædagoguddannelsen, men kan først begynde om et halvt år. Her er nogle billeder, der viser forskellige måder at bruge det halve år på. Først skal I tale med hinanden om, hvilke former for beskæftigelse der er tale om. Derefter skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvilken beskæftigelse der er bedst egnet som forberedelse til uddannelsen som pædagog.

I har først ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad I vil tale om. Derefter har I ca. 5 minutter til at tale med hinanden, og det er vigtigt, at I begge får sagt så meget som muligt".

Eksaminator siger "tak", når tiden er gået.

Diskussion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.

Læg op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Jeg hørte dig sige, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Er der andre måder at bruge det halve år på end dem på billederne? Hvilke? - Hvad med fx en lang rejse eller et praktikophold på en gård i New Zealand eller Australien?

– Det er mest kvinder, der vælger at blive pædagoger.
Hvorfor tror du, det er sådan? – Ville det være godt, hvis flere mænd ville arbejde som pædagoger? Hvorfor/Hvorfor ikke?
– Hvad kunne man gøre for at få flere mænd til at uddanne sig som pædagoger?

– Nogle vil bare tjene nogle penge, før de begynder deres studier. Tror du, et almindeligt job fx i en butik eller et supermarked kan forberede én til en uddannelse?
– Hvis ja: på hvilken måde?

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– I dag mener mange, at de unge hurtigt skal komme i gang med en uddannelse og hurtigt blive færdige med uddannelsen. Hvad er din holdning til det? – I mange år har det været almindeligt, at unge holdt såkaldte sabbatår. Kan der være nogen fordele ved det?

– I Danmark skal man ofte have en formel uddannelse for at varetage job, som man i andre lande kan varetage efter en praktisk oplæring. Det gælder fx arbejdet som pædagog-medhjælper eller som social- og sundhedshjælper. Hvad er din holdning til det? – Somme tider taler man om, at det er bedre at have praktisk erfaring end at have et papir på en uddannelse. – Hvad er din holdning til det?

Spørgsmålene diskuteres på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

(Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager).

Emne B: Aktiv ferie

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem for prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“I har besluttet jer for at tage på en aktiv ferie. Her er forskellige former for aktive ferier. Først skal I tale med hinanden om, hvilke former for aktive ferier det drejer sig om. Derefter skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvilken ferieform I bedst kan lide.

I har først ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad I vil tale om. Derefter har I ca. 5 minutter til at tale med hinanden, og det er vigtigt, at I begge får sagt så meget som muligt.”

Eksaminator siger “tak”, når tiden er gået.

Diskussion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.

Læg op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Jeg hørte dig sige, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Hvilke fordele er der ved at tage på aktiv ferie i stedet for fx en strandferie eller ferie i et sommerhus?
– Er der nogen ulemper?

– Hvorfor tror du, at der er mere og mere fokus på aktive ferier? – Mange har en travl hverdag og/eller et stille-siddende arbejde. Hvilke fordele kan der efter din mening være ved at holde en aktiv ferie, hvis man har det?

– Mange unge kan lide at tage på aktiv ferie med udfordringer, fx klatre i bjerge og surfe. Mener du, at forældrene skal give en 16-årig lov til det? Hvorfor/Hvorfor ikke? – Hvad lærer unge ved at tage ud på en aktiv ferie?

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Hvis man kommer til skade på en ferie uden for Norden, bliver man ikke længere fløjet hjem til Danmark på det offentlige regning, selv om man har et dansk sundhedskort (det, der tidligere hed sygesikringsbevis). Hvad er din mening om denne ændring? – Hvorfor?

– Når man tager af sted på ferier i fremmede lande, kommer man ofte i kontakt med folk, der er anderledes end én selv. Tror du, at turisme medvirker til større accept af kulturforskelle i det daglige? Hvorfor?/Hvorfor ikke?
– Tror du, at turisme medvirker til større international forståelse? Hvorfor?/Hvorfor ikke?

Spørgsmålene diskuteres på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

(Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager).

Emne C: National stolthed

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem for prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er nogle billeder, der viser eksempler på noget af det, mange danskere er stolte af. Først skal I tale med hinanden om, hvilke områder der er tale om. Derefter skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvilket af områderne I mener, danskerne har størst grund til at være stolte af.”

“I har først ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad I vil tale om. Derefter har I ca. 5 minutter til at tale med hinanden, og det er vigtigt, at I begge får sagt så meget som muligt.”

Eksaminator siger ”tak”, når tiden er gået.

Diskussion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.

Læg op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Jeg hørte dig sige, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Kunne danskernes nationale stolthed rette sig mod andre områder end de viste? – H.C. Andersen - kan vi være stolte af ham (eller af andre forfattere)? – Dansk ulandshjælp – kan vi være stolte af den? – Dansk landbrug – kan vi være stolte af det? – Danmarks indsats med fredsbevarende styrker – kan vi være stolte af den?

– Er det nødvendigt, at en befolkning har noget, som alle synes, de kan være stolte af? Hvorfor/Hvorfor ikke?

– Hvad kan man være stolt af i det land, du kommer fra?
(Stilles til begge prøvedeltagere).

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Synes du, at danskerne udviser større national stolthed, end andre folk gør? – Hvis ja: Hvad kan årsagen være til det?

– Tror du, behovet for national stolthed vil blive mindre i takt med globaliseringen? Tror du, danskerne over tid vil blive stolte europæere?

Spørgsmålene diskuteres på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

(Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager).

4. Prøveafholdelsen

Parprøve

Prøvedeltagerne går op parvis. I tilfælde af et ulige antal prøvedeltagere aflægges prøven af tre deltagere i ét forløb. Prøvegrundlag og procedure ændres ikke, men den samlede prøvetid forlænges med ca. 15 minutter. I tilfælde af at der kun er tilmeldt én prøvedeltager, eller hvis en prøvedeltager får forfald, eller der foreligger andre særlige tilfælde, aflægges prøven individuelt med eksaminator som samtalepartner. Prøvetiden er i dette tilfælde 20 minutter inklusive votering.

Forberedelsestid

Der er kun forberedelsestid ved monologen. Eksaminator udleverer et emne til hver prøvedeltager fem hverdage før den første prøvedato i den mundtlige del af prøveterminen.

Censor

Medmindre specielle forhold under prøveafholdelsen nødvendiggør dette, deltager censor ikke aktivt i nogen del af prøven, men fokuserer alene på at lytte og på et analytisk grundlag bedømme hver prøvedeltagers mundtlige sprogfærdighed.

Eksaminator

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om prøvens forløb og giver en så fyldestgørende introduktion til prøven, at den kan gennemføres efter hensigten. Eksaminator styrer prøven og sikrer herunder, at prøvedeltagerne får lige mulighed for at komme til orde.

Eksaminator foretager en helhedsbedømmelse af hver prøvedeltagers præstation.

I mundtlig kommunikation indgår færdighed i at forstå samtalepartneren. Den færdighed kan kun på et tilstrækkeligt sikkert grundlag bedømmes ved den del af prøven, hvor eksaminator er samtalepartneren. Eksaminator bør tale tydeligt (men ikke artikulere overdrevent) og samtidig udfordre prøvedeltagerens evne til at forstå samtalepartneren. Det kan fx ske ved at øge taletempoet eller ved at anvende et ord-forråd af stigende sværhedsgrad.

Delprøve 1 – monolog og interview

Prøvedeltagerne holder et oplæg med udgangspunkt i et emne. Emnet skal relatere til pensum i undervisningen og vælges af lærer/eksaminator.

Eksaminator sikrer, at det er det sammenhængende sprog, der bedømmes. Det betyder, at eksaminator skal bede prøvedeltageren begynde sit oplæg og – i tilfælde af at prøvedeltageren går i stå – hjælpe med en genstart.

Prøvedeltageren holder sit oplæg på baggrund af egne stikord. Hvis en prøvedeltager ikke har medbragt stikord, men derimod en tekst, hvorfra der læses op, beder eksaminator prøvedeltageren undlade at læse op fra teksten.

Efter hvert oplæg stiller eksaminator spørgsmål til indholdet i prøvedeltagerens monolog. Spørgsmålene skal have karakter af en opfølgning på de oplysninger, som prøvedeltageren har givet i oplægget, med det fokus at få prøvedeltageren til at uddybe aspekter af emnet.

I praksis betyder det, at eksaminator under prøvedeltagerens oplæg noterer de punkter, hvor eksaminator ønsker en uddybning. Eksaminator skal efterfølgende i overvejende grad stille åbne spørgsmål og således undgå spørgsmål, der kan besvares kort med ja eller nej.

Eksaminators spørgsmål skal sikre, at prøvedeltageren har forholdt sig til emnet for monologen og kan uddybe med yderligere oplysninger ud over det, som fremgår af det forholdsvis korte oplæg.

Delprøve 2 – interaktion

I denne del af prøven kommunikerer prøvedeltagerne med hinanden om løsningen af en opgave. Prøvedeltagerne præsenteres for nogle billeder som inspiration til den opgave, de skal løse.

Prøvedeltagerne får herefter ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad de vil tale om. De bliver herefter bedt om at tale sammen om emnet og derefter i fællesskab søge at komme frem til en afgørelse i forbindelse med den stillede opgave.

Delprøve 2 – diskussion

I denne del af prøven er det eksaminator, der styrer kommunikationen. Dette sker ved, at eksaminator stiller opfølgende spørgsmål til emnet til hver prøvedeltager og diskuterer emnet med prøvedeltageren. Spørgsmålene skal vælges fra eksemplerne i dette hæfte.

I de tilfælde, hvor der ved interaktionen har været asymmetri prøvedeltagerne imellem, sådan at den ene prøvedeltager har fået mere taletid end den anden, er det vigtigt, at eksaminator under diskussionen sikrer, at den anden prøvedeltager får mulighed for at demonstrere sin mundtlige sprogfærdighed. Dette sker ved, at denne prøvedeltager i diskussionen får lidt ekstra taletid.

5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation

Navn: _____

CPR-nummer: _____

Delprøve 1 – monolog

Fortælle sammenhængende
Udtale

12	10	7	4	02	00	÷3

Delprøve 1 – interview

Forstå samtalepartner
Svare på spørgsmål

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interaktion

Indgå i interaktion
Udveksle synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – diskussion

Forstå samtalepartner
Udtrykke synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Sproglige fokuspunkter

Fluency
Grammatik
Ordforråd
Udtale

(NB: Udtale indgår som et centralt element i alle prøvens produktive dele).

Karakter: _____

Navn: _____

CPR-nummer: _____

Delprøve 1 – monolog

Fortælle sammenhængende
Udtale

12	10	7	4	02	00	÷3

Delprøve 1 – interview

Forstå samtalepartner
Svare på spørgsmål

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interaktion

Indgå i interaktion
Udveksle synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – diskussion

Forstå samtalepartner
Udtrykke synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Sproglige fokuspunkter

Fluency
Grammatik
Ordforråd
Udtale

(NB: Udtale indgår som et centralt element i alle prøvens produktive dele).

Karakter: _____